Anul al 54-lea | 16 Pagini | EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei | 16 Pagini | Nr. 353 Joi 23 Decembrie 1937
P IIII

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-lui P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAŢIUNII" SIBIIU

Alegerile pentru Adunarea deputaţilor

Cum a decurs votarea în Capitală şi provincie

Primele rezultate

Poporul, după posibilitatea înţelegerii lui, a încercat Luni să-şi desemneze reprezentanţii săi în Cameră. Ce va ieşi din urne, cari vor fi calculele proporţionale, ce surprize vor fi, le vom şti treptat, până acum ne comunicându-se totalul global al voturilor, total care va putea zugrăvi situaţia generală şi scara sufragiilor obţinute de diferitele partide.

Lupta a fost extrem de agitată şi, în deosebi în ultimele zile, au fost incidente sângeroase.

... ministerul de interne păstrând în această privinţă o prudentă discreţie. Când se vor termina şi alegerile de azi, pentru Senat, reprezentanţii partidelor, plecaţi acum în judeţele unde candidează, se vor întoarce în Capitală şi vor arăta cu precizie victimele frământărilor electorale, fapte pe cari le vom înregistra şi noi dacă va binevoi să îngădue cenzura.

Parlamentul se va deschide abia la 17 Februarie, până când, probabil, spiritele se vor calma şi patimile se vor mai domoli, spre a se începe, măcar de ochii lumii, acea operă constructivă pe care o anunţă toate guvernele cari vin la cârmă, chiar dacă „opera constructivă" nu va însemna decât bine cunoscută activitate a fabricii de legi.

Cum a decurs votarea in Capitală

Ziua alegerilor pentru Cameră a început mohorîtă.

O ploaie rece, deasă, pătrunzătoare, a tăiat avântul agenţilor electorali, înşii aceia cu mustăţi pe oală, cu căciuli pe ceafă şi cu ciomege serioase sub braţ, a căror meserie e să se învârtească cu înfăţişări fioroase în preajma secţiilor de votare spre a intimida pe alegătorii slabi de inger.

Ce să mai faci cu bieţii oameni pătrunşi de umezeală, îngheţaţi, cu mustăţile pleoştite şi bocancii grei de apă!

Că doar şi aceşti „electori naţionali" nu sunt decât tot oameni...

In schimb, dacă activitatea lor e redusă, prezenţa cetăţenilor alegători e vizibilă aproape la toate secţiile din fiecare sector, pe la care trecem în inspecţie, cu maşina.

Alegătorii se dovedesc conştienţi de rostul lor şi în ciuda vremii, cu umbrelele deschise, aşteaptă la rând, pe trotuar, să intre la vot.

Şi pretutindeni linişte şi ordine, de par'că nici n'ar fi... alegeri.

La secţia Lucaci

In sectorul I (Galben)

Din cele patru sectoare ale Capitalei, primul, este cel mai simandicos. Dovadă că în cuprinsul lui au votat d-nii Nicolae Iorga, Dinu Brătianu, Gh. Tătărescu, dr. Costinescu, Richard Franasovici, general Văitoianu, general Gabriel Marinescu, Sassu, Manoilescu, Şt. Tătărescu, Săbăreanu, Istrati Micescu, Aurel Popescu-Necşeşti, Cristu Simionescu, şi alţi fruntaşi ai vieţii noastre politice.

La toate secţiile, fie centrale, — cum e cea din str. C. A. Rosetti, — fie periferice, — ca de pildă în str. Maşina de Pâine ori în str. Maica Domnului, — liniştea a fost deplină.

Nu s'a înregistrat până la amiază nicio încăerare, nici măcar vre'un schimb de graţiozităţi, cari să amintească cetăţenilor că se fac alegeri... parlamentare.

Şi apoi, nici nu prea se vedea cine ar putea provoca incidentele. Agenţii guvernului împânzeau peste tot împrejurimile secţiilor de votare, secondaţi de validişti. Erau cu toţii graşi, voinici, bine hrăniţi. Opoziţia în schimb avea agenţi mai puţini şi mai pirpirii. Raportul de forţe se prezenta, deci prea inegal.

Imbulzeala cea mai mare a fost la şcoala Tunari, din str. Romană 87.

Cu toată ploaia, care a curs în timpul dimineţii, alegătorii aşteptau pe patru rânduri, să le vină rândul să pătrundă în localului de vot.

După ce-şi făceau datoria cetăţenească, — în cel mai deplin „secret" cum spunea un agent liberal, care voia să ne asigure că nici un ochiu indiscret nu viola taina cabinelor de vot, — alegătorii erau scoşi afară pe o uşă opusă aceleia prin care intraseră.

La ora 10 şi 40 precis, s'a produs o rumoare şi s'au auzit urale niţeluş răguşite:

— Ura! Trăiască don Dinu Brătianu!

Intr'adevăr, preşedintele partidului liberal, părăsea localul de vot, cu buletinul de alegător în mână.

Dintr'o maşină, înţesată cu legionari, cineva a asvârlit o foaie de hârtie bătută la maşină. Apoi a plecat în mare viteză, spre o altă secţie.

Pe hârtie era scris:

„Atenţiune la următorii şefi liberali cari vor veni cu echipe de oameni, spre a vota cu guvernul la toate secţiile din sectorul I. Votanţii cari vin cu aceşti şefi trebuesc legitimaţi şi identificaţi.

„Iată numele şi pronumele lor"...

Circulara se încheia cu o scurtă descriere a „şefilor" în chestiune. *Cutare*, — chel, scurt gras, cu neg pe nas; *Cutărică* roşcovan, mustăcios, vorbeşte peltic...

Au impresionat peste tot membrii partidului „Totul pentru ţară", cari soseau în camioane automobile, disciplinaţi, cuminţi, cântând imnuri legionare.

Inşişi adversarii politici au avut cavalerismul să recunoască perfecta ţinută a partizanilor d-lui Codreanu.

La ora 13, la unele secţii, votarea a fost întreruptă pentru o oră, — prilej pentru agenţii electorali să se răspândească prin cârciumile din afara zonei de 500 metri şi să-şi refacă entuziasmul cu câte o ceaşcă, sau mai multe, de ţuică fiartă.

— Ah! domnule! — se tânguia unul din aceştia, cu o umbră de regret în voce, — s'au dus timpurile de odinioară când noi făceam şi desfăceam alegerile. Oamenii de azi nici nu ştiu măcar de existenţa căciulii cu chinoroz, pe care o trânteai peste figura alegătorului suspect, spre a-l chiori şi a-i zmulge din mână cartea de votare. Prea ne-am civilizat peste măsură Uită-te la noi. Nici „electorale" măcar nu mai avem voie să purtăm. Cum vrei să convingem adversarul nărăvaş, dacă n'avem „argumente" serioase?..

După amiază, votarea a continuat, calmă în primele ceasuri şi ceva mai însufleţită între orele 17 şi 19, după ieşirea muncitorilor din fabrici şi ateliere.

Atunci, mai pe la toate secţiile s'au perindat cetăţenii cari au avut norocul să obţină cărţile de alegător.

Căci, dacă agenţii guvernului s'au purtat potrivit celor mai perfecte uzanţe ale codului manierelor elegante, nu e mai puţin adevărat că „electorii specialişti" ai partidului liberal au găsit o altă metodă spre a împiedica pe adversari să voteze: reţinându-le pur şi simplu cărţile de alegători.

De aceea poate, pe înserat, dela şcoala Tunari, trecând prin Maşina de Pâine (secţia 9), prin Maica Domnului (secţia 8) şi terminând cu suburbanele Băneasa şi Herăstrău, entuziasmul partizanilor guvernului era manifest şi... cu niţeluş iz de ţuică.

In definitiv, e atât de greu să stea omul ceasuri întregi în frig şi ploaie, când staţiile de alimentare cu „motorină" şi alte băuturi spirtoase sunt la 500 m. distanţă de localul de vot. Noroc că mai toate cârciumile au intrări şi prin dos...

La şcoala Tunari, un agent liberal cu ochii cam roşii şi vorbirea niţeluş greoaie vrea cu orice chip să ne legitimeze.

Ne prezentăm salutând curtenitor şi declinându-ne calitatea.

Plin de bunăvoinţă, vâră capul pe uşa maşinii şi ne spune tainic:

— Ştiţi, chestia cu urna, are să fie pe la ora opt!...

— Care chestie cu urna?

— Şşşut!... Mister!... Veniţi la ora opt şi-o să vedeţi.

Cum nu prea înţelegem la ce anume „chestie" face aluzie cetăţeanul, curmăm scurt discuţia şi pornim spre altă secţie. In fond, poate că se alimentase omul prea din belşug şi bătea câmpii!...

In str. Maica Domnului, un agent al opoziţiei se tânguieşte şugubăţ:

— Straşnici oameni liberalii, domnule. Au votat vreo patru sute şi se laudă de pe acum că vor avea peste o mie de voturi...

— Dacă sunteţi „fraeri"! cugetă cu eleganţă un partizan al guvernului.

Rămâne de văzut ce va ieşi din acele cutii cu surprize, numite urne...

Un agent al guvernului

In sectorul II (Negru)

In sectorul II Negru sunt 14 secţii de votare, fiecare în medie de 1500 de votanţi.

Cu toată vremea rea, alegătorii au purces la treabă de dimineaţă.

In faţa secţiilor, delegaţii si-aşteaptă clienţii, în ploae, mâncând covrigi sau făcând glume pe seama adversarilor.

Afişajul, în jurul secţiilor e adevărată reclamă americană. Cele mai multe afişe sunt ale liberalilor, guvernamentali, şi sunt însoţite de poze cât mai interesante... Şi opoziţioniştii au poze frumoase — unele sunt chiar în colori. Dacă alegătorii ar avea vreme să citească toată literatura cu promisiunile ce însoţesc pozele, s'ar găsi într'o situaţie disperată: n'ar şti cui să dea votul. Noroc că vin pregătiţi de-acasă.

Pe la 9 şi jum. spre 10, la toate secţiile s'au făcut coade. Agenţii aleargă dela unul la altul. Alegătorul dă asigurări convingătoare: lasă coane, e'n regulă...

Naţional-ţărăniştii împart covrigi: e semnul lor.

Liberalii fac glume pe chestia asta: ajungeţi la covrigi.

*

— Ceva bătae fu pe-aici?

— Linişte şi pace, domnule, deşi cârciuma e vis-à-vis. Se pare însă că vinul a fost prea slab...

Delegaţii legionari stau de-o parte. Ei nu fac propagandă.

Pela 11 votase în medie cam 300—400 de alegători de fiecare secţie. Până la prânz au mai votat câte 2—300.

Afluenţă mai mare e la secţiile din suburbane. Vine omul de vreme ca să scape.

Ovreii nu prea se simt, deşi în acest sector e ghetto-ul. Aşteaptă ora prânzului să s'adune românul la masă.

Totuşi nu s'au îmbulzit nici în orele de mai puţină afluenţă. Mai ales cei cu semnele mai evidente ale rassei.

După amiază a încetat ploaia. La unele secţii coada e de 10—12 metri. Ca să evite abaterile, jandarmii au făcut ţarc de frânghii. E însă din ce în ce mai răcoare şi cei slab îmbrăcaţi „parcă aş aştepta pâinea. Din când în când, se opresc în faţa secţiilor maşini cu candidaţi. Agenţii sunt prezenţi: Ura, trăiască. Adversarii lipesc pe maşină reclame mici, ca timbrele.

Soseşte la vot şi d. primar general Donescu. Se dau toţi în lături să-i vină rândul întâi de parcă, n'ar avea adversari. E ales sul sectorului, de decenii.

S'a 'nserat bine şi lumea vine încă la vot. E probabil să voteze de rândul acesta mai mulţi ca în trecut. Se adaugă faţă de trecut votul legionarilor.

Prin Dudeşti, în Trinităţii, apoi Lucaci, Mântuleasa rândurile se răresc în apropiere de ora 8.

Jandarmii fac strigările neoficiale.

— Care mai e că'nchidem prăvălia.

In sectorul III (Albastru)

Participarea la vot în acest sector a fost destul de mare.

La unele din secţiile de votare, cetăţenii aşteptau rânduiţi în şiruri — adevărate companii comandate de soldaţii cari supravegheau ordinea — aşteptându-şi, uneori mai bine de un ceas, rândul la vot.

In tot sectorul, nu s'au semnalat nici un fel de incidente. Localurile de vot sunt pavoazate cu tot felul de afişe electorale. Pe alocurea, placarde mari, impunătoare, îţi reţin atenţia.

Poate o dispoziţie generală dată în acest sens, face ca acei cari îşi aşteaptă rândul la vot să nu treacă unii înaintea altora, fără socoteală, ci să se încoloneze la rândul lor, pe lângă zidul localului de vot. Peste tot se observă aceeaşi ordine. Aceştia sunt simpli alegători.

Pe de altă parte, strânşi în mici grupuri, cu figura candidatului favorit sau semnul partidului respectiv la butonieră ori pe reverul hainei, aşteaptă agenţii electorali ai diferitelor grupări. Ei fac un fel de propagandă ambulantă, de ultim moment, în jurul localului de vot.

Unii dintre candidaţi sau şefi de sectoare şi de secţii ai partidelor respective, cutreeră pela secţiile de votare, interesându-se de modul cum decurg alegerile. Vedem şi câtiva dintre edilii sectorului, cari se interesează la faţa locului de mersul lucrurilor. Au cea mai bună ocazie să cunoască nevoile edilitare ale sectorului. Ploaia care a desfundat cartierele mărginaşe, le arată că trebue să paveze străzile innoroiate.

La secţia 27, la Maidanul Dulapului, instalată în localul impozantei şcoli de pe calea Serban Vodă 64, e cea mai mare afluenţă la vot. In coloană de marş aşteaptă vreo 200 de alegători. Dar înaintează încet, ca melcul. „Am venit dela 8 jum. dimineaţa", ne spune un alegător care la ora 10 isbutise să ajungă până în fruntea convoiului

La scoala Cuza Vodă de pe str. Lânăriei, participarea la vot e, de asemeni, mare. Aici, partizanii guvernului stau pe trotuarul din faţa şcolii. De cealaltă parte, pe un maidan, se plimbă opozanţii, cei mai mulţi cu cele trei linii ale partidului d-lui Gh. Brătianu, prinse pe piept.

„De, ei stau acolo că's oamenii guvernului. Şi zice că noi, dacă suntem opoziţia, să stăm aicea", ne spune unul din partizanii georgişti. „Dar le-arătăm noi diseară..." N'am continuat discuţia şi nici nu ştim ce le-au arătat ei seara.

La secţia 33-a, în localul şcoalei de băieţi nr. 43 din str. Pandele Roşca, Pieptănari, holul cel mare din subsolul şcolii permite găzduirea înăuntru, a celor ce fac coadă în aşteptarea rândului la vot.

La alte secţii, nimic, care să impună a fi subliniat. Lume mai puţină, care are astfel norocul de a fi scutită de aşteptarea îndelungată, obositoare şi plicticoasă.

Doar din comuna Lupeasca, unde ne-am încumetat să ne ducem în ciuda noroiului ameninţător, doar de-acolo mai e ceva de spus.

Aproape de localul de vot, instalat în casa primăriei, oprim automobilul. Cum nu era chip de coborît prin noroiul acela, mai rău ca pe un câmp răscolit de plug şi inundat, am apelat la bunăvoinţa câtorva agenţi electorali cari aşteptau la faţa locului, desfăşurarea evenimentelor. Soldatul păzitor al ordinei, sever, mai sever ca nicăeri altundeva, ne-a curmat conversaţia, şi aşa destul de scurtă. Aşa îşi înţelegea omul, rostul lui acolo. Atunci ne-am explicat şi de ce măsurile de ordine îi ţin pe votanţi, în grupuri de câte zece, la diferite distanţe unii de alţii, înaintea localului de vot. Pentrucă aplicarea acestor măsuri o făceau oameni zeloşi, plini de tot rostul lor acolo.

In sectorul IV (Verde)

La secţiile 40 şi 41 din Stirbei-Vodă, dela şcoala „Cuibul cu Barză" şi localul judecătoriei 8, se găsesc mereu cetăţeni veniţi să-şi exercite dreptul.

Nu mulţi, dar sunt.

Până la prânz au votat la prima secţie vre-o 350 de alegători şi la cealaltă 250.

*

La secţia din str. General Angelescu, şcoala „Costache Aristia", aceeaş desfăşurare lentă şi în privinţa propagandei şi a alegătorilor.

Au votat până la amiază cam 230 alegători.

*

De-alungul căii Griviţei se

Şi un agent al opoziţiei...

înşiră mai multe secţii de votare.

Afluenţa ceva mai multă.

Agenţii electorali par mai vioi.

Dar sunt prieteni. Rivalii glumesc împreună. Îşi lipesc pe spate, pe furiş, micile afişe cu semne ale partidelor pe care le reprezintă.

La secţia cea mai îndepărtată, aproape de linia ferată, întâlnim şi pe primul candidat care îşi face personal propagandă.

Tremura în apă şi în noroi, în rând cu ceilalţi muritori. Strânge ici o mână, colo alta, zâmbind, oarecum.

La aceste secţii au votat până la întrerupere: secţia 43, şcoala „S. Marcovici", 250 alegători; secţia 44, şcoala „Alexandru Marin", 270 alegători; secţia 45, şcoala „Principele Carol" 180 alegători; secţia 48, şcoala „Eufrosina Potecă", 250 alegători; secţia 49, şcoala „Sf. Maria", 450 alegători şi secţia 50, şcoala „Griviţa", 340 alegători.

*

In Giuleşti şi cartierul Steaua c. f. r., votanţii îşi fac în ritmul general al zilei, datoria.

Au votat 450 alegători la secţia 46, şcoala „Principele Carol"; 500 la şcoala „Regina Maria" şi 400 la şcoala nr. 40, cartierul Steaua c. f. r.

*

In comuna suburbană Griviţa, la Dămăroaia şi Bucureştii Noui, e un noroi de abia se poate merge.

Pe cărările clisoase, oamenii de-abia îşi menţin echilibrul.

E un adevărat tur de forţă să ajungi, patinând, la localul de vot.

La secţia şcoalei primare „Dămăroaia" nici nu se poate ajunge cu automobilul: „bulevardul" se frânge brusc, transformându-se în gropi umplute cu apă.

Alături zac mormane de pietroaie.

Este cel mai eficace mod de propagandă electorală: votează cetăţeanul cu guvernul — se face strada mai departe; nu votează — va călca prin gropi ca şi până acum.

Până la prânz, la „Dămăroaia" au votat vre-o 220 de cetăţeni, dar nu ştim cu cine.

Dincolo, la şcoala Costeasca, agenţii electorali, în lipsa alegătorilor, s'au strâns în jurul covrigarului şi îi fac aliş-veriş.

Reprezentantul ţărăniştilor, ingenios, şi-a agăţat un covrig şi în piept: votaţi cercul!

— ...ca să ajungeţi la covrigi! — intervine prompt delegatul guvernului. Mai bine ţineţi linia dreaptă... semnul nostru!

Secetă, secetă şi de votanţi entuziaşti pe aci şi de spirite bune.

La şcoala „Costeasca" n'au votat nici 200 de alegători până la amiază.

*

La secţiile 54, şcoala primară din comuna suburbană „Marele Voevod Mihai", au votat 350 alegători şi la secţia 55, şcoala primară din comuna Militari, peste cinci sute votanţi.

Şi acolo se votează în linişte, fără entuziasm deosebit, dar nici cu totală indiferenţă.

DUPĂ AMIAZĂ

Votarea, întreruptă două ore pentru masă, a continuat după amiază... mai animată, parcă.

Numărul votanţilor a sporit şi prin participarea celor cari au păstrat dimineaţa o espectativă prudenţă, de teama unor eventuale incidente.

Incidentele au lipsit însă, şi prudenţii şi-au luat inima în dinţi...

La secţiile periferice ale sectorului şi în cele din comunele suburbane votanţii s'au înmulţit spre seară, ei fiind lucrători, muncitori, meseriaşi.

Nu s'a înregistrat nici un incident serios.

Ce ni s'a comunicat

dela prefectura poliţiei Capitalei

Până la ora 7 d. a. numărul celor cari s'au prezentat la vot a fost de 54.041, repartizaţi după cum urmează:

Sectorul I Galben 9324 votanţi; sect. II Negru 14.815 votanţi; sect. III Albastru 15.338 votanţi; sect. IV Verde 14.564 votanţi.

Deşi votarea a decurs în aceeaşi ordine şi linişte, la unele secţii s'au produs incidente mai grave.

Astfel la ora 6.30 d. a., fostul primar al sectorului I Galben, sub guvernarea naţional-ţărăniştilor, d. Bolintineanu, împreună cu d. C. Cristescu din str. Ghica Tei nr. 57 au fost bătuţi în apropierea secţiei a V-a de votare de Dumitru Dumitrache, din str. Viitor nr. 138 şi N. Constantinescu, zis Marin Nebunu, ajutaţi de Rafailă zis Burdulea, toţi naţional-ţărăniştii.

La ora 7.10, un grup de 200 alegători au rupt cordoanele de jandarmi dela secţia 18, pătrunzând în curtea localului de vot.

Un grup de legionari, în frunte cu d. M. Polichroniade, au încercat să pătrundă cu forţa în localul de vot al secţiei 25.

Garda opunându-se, s'a iscat o busculadă, garda trăgând mai multe focuri de armă în aer.

In cele din urmă, d. Polichroniade şi ceilalţi au fost conduşi înaintea d-lui preşedinte al secţiei, unde incidentul a fost închis.

Iosif Gheorghe, măcelar, din comuna Gheorghioasa, jud. Râmnicul Sărat, încercând să voteze la secţia III-a cu un buletin de vot fals, a fost arestat.

ALTE INCIDENTE, DISCUŢII...

Prin prefectura poliţiei Capitalei mai primim şi următoarele informaţii cu privire la modul cum au decurs alegerile:

La secţia 28, un grup de partizani au manifestat pentru d. George Brătianu; un grup de cuzişti, care erau în apropiere, au contra-manifestat, iscându-se astfel un mic scandal, care a fost însă repede aplanat. Agentul electoral, naţional-ţărănist Mierloiu, îmbătându-se în cârciuma lui Popescu, din calea Şerban Vodă, colţ cu strada Poteraşi, a bătut pe un cetăţean. Şeful gărzii dela secţia 27 a arestat pe agresor şi a închis cârciuma.

Pe calea Văcăreşti, un evreu a fost lovit de doi cuzişti cari apoi au dispărut.

La secţia 8-a, au fost observaţi doi indivizi cari voiau să voteze a doua oară, şi au fost arestaţi.

UN PRETINS INCIDENT

Luni seara a circulat svonul, înregistrat şi de unele ziare, că d. Gh. Brătianu ar fi avut un incident cu un grup de cuzişti, la o secţie de vot din calea Rahovei şi că s'ar fi tras chiar un foc de revolver asupra d-sale.

D. Gh. Brătianu desminte hotărît acest svon.

(Continuare în pag. 3-a

Cum merg legionarii la vot

D. DINU BRATIANU după ce a votat la secţia Tunari